

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Maataloustuotantoa on pyritty tasapainottamaan tekemällä vuosina 1977—1980 valtion ja viljelijöiden välillä tuotannonmuutossopimuksia, jotka oikeuttavat viljelijän saamaan korvausta hänen muuttaessaan tilansa tuotantosuuntaa. Tuotannonmuutostilalla on rajoitussa määrin ollut sallittua sellainen tuotanto, joka ei aiheuta ylituotantoa. Järjestelmää laajennettiin vuonna 1980 siten, että sopimus voi-

daan tehdä myös koskemaan luopumista vain kotieläintuotannosta. Samalla helpotettiin eräitä sopimuksen teon ehtoja. Maataloustuotannon tasapainottumisen edistämiseksi järjestelmää ehdotetaan nyt jatkettavaksi kahdella vuodella. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä parannuksia. Myös korvaustasoa korotettiin nykyisestä.

ESITYKSEN PERUSTELUT.

1. Nykyinen tilanne.

Maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain (446/77, muut. lailla 1139/78 ja 909/79) perusteella on vuosina 1977—1979 tehty tuotannonmuutossopimuksia noin 1 450 tilalle ja niiden avulla on tuotannosta poistunut noin 6 300 lehmää ja 13 500 ha peltoa. Vuoden 1980 aikana halukkuus sopimuksen tekemiseen on lisääntynyt, kun lain muutoksella helpotettiin eräitä sopimuksen teon ehtoja ja tehtiin mahdolliseksi solmia myös sellaisia sopimuksia, jotka velvoittavat luopumaan ainoastaan ylituotantoa aiheuttavasta kotieläintuotannosta mutta sallivat muun muassa harjoittaa rajoituksetta kasvintuotantoa. Tällaisia sopimuksia oli vuoden 1980 alkupuoliskolla tehty 900 kpl, joilla maidontuotannosta on poistettu 3 780 lehmää. Näistä kuitenkin noin 400 on jätetty sopimustiloille emolehmiksi lihantuotantoa varten. Tilan koko tuotantoa koskevia sopimuksia tehtiin vuonna 1980 yhteensä 481 kpl käsittäen 2 230 lehmää ja 4 230 ha peltoa. Tuotannonmuutosjärjestelmän koko voimassaoloaikana on sopi-

muksia tehty siten toistaiseksi yhteensä 2 830 kpl, joilla tuotannosta on poistunut yhteensä noin 12 300 lehmää ja 17 500 ha peltoa. Lain voimassaolo päättyy vuoden 1980 lopussa.

2. Muutoksen syyt.

Hyväksyessään 12.12.1978 hallituksen esityksen tuotannonmuutosjärjestelmän jatkamisesta Eduskunta edellytti selvitettävän, voidaanko luopumisjärjestelmiä yhtenäistää ja niveltää tuotannonmuutosjärjestelmä luopumiseläkejärjestelmään. Maa- ja metsätalousministeriö asetti 8.3.1979 toimikunnan, jonka tehtävänä on muun muassa selvittää luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmien jatkamista vuoden 1980 jälkeen. Ehdotuksessaan toimikunnan tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuksiin niveltää maatalouden tuotannonmuutosjärjestelmä yhteen luopumiseläkejärjestelmän kanssa. Toimikunta on 14.5.1980 jättämässään väliraportissa todennut, ettei ole asianmukaista korvata luopumiseläkejärjestelmällä tuotannonmuutos-

järjestelmää. Toimikunnan käsityksen mukaan nykyisentapaista tuotannonmuutosjärjestelmää tarvitaan tuotannon tasapainottamisen keinona ainakin lähivuosina.

Hallituksen mielestä maataloustuotannon tasapainottamista, tuotannonmuutosta ja -vähentämistä säätelevät normit ovat hierarkialtaan eri tasoisia ja hajallaan eri säädöksissä. Niiden pääperiaatteet olisi aihetta eduskunnan käsitellä kokonaisuutena. Tätä varten ne olisi syytä kirjoittaa yhteiseen puitelakiin, jonka perusteella tarvittaessa voitaisiin antaa alemmanasteisia säännöksiä.

Kun maatalouspolitiikan pitkän aikavälin ohjelma on parhaillaan valmisteltavana parlamentaarisessa neuvottelukunnassa, hallituksen mielestä maataloustuotannon tasapainottamiseen tähtäävän puitelain säätäminen tulisi toteuttaa vasta pitkän ajan maatalouspoliittisen ohjelman valmistuttua ja tultua pääperiaatteiltaan hyväksytyksi. Tästä syystä hallitus pitää tarpeellisenä, että maataloustuotannon ohjaamisesta annettavaa lakia jatketaan kahdella vuodella. Samalla lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä muutoksia, joilla lain tarkoitusperien saavuttamista voidaan edistää.

3. Ehdotetut muutokset ja yksityiskohtaiset perustelut.

Maataloustuotannon tasapainottamistavoitteen kannalta joudutaan lähivuosina edelleen kiinnittämään huomiota ylituotannon supistamiseen ja näin vapautuvien tuotantotekijöiden siirtämiseen tuontia korvaavaan ja omavaraisuutta parantavaan tuotantoon. Kun tuotannon tasapainottamiseen tähtäävän lainsäädännön yhtenäistäminen on perusteltua vasta sen jälkeen, kun on aikaansaatu pitkän ajanjakson koko maatalouspoliittinen ohjelma, ehdotetaan lain voimassaoloa jatkettavaksi vielä kahdella vuodella. Tuotannonmuutossopimuksia voitaisiin siten solmia vielä vuosina 1981 ja 1982.

Tuotannonmuutossopimuksen teon eräs edellytys on ollut, että maatilän omistaja tai hänen aviopuolisonsa on välittömästi ennen sopimuksen tekemistä kuluneiden kolmen vuoden ajan asunut maatilallaan. Säännöstä on tulkittu siten, että tilan on tullut olla myös sopimuksen tekijän omistuksessa vähintään kyseisen ajan. Tällöin sellainen maatilanomistaja, joka on työskennellyt tilalla esimerkiksi kolme vuotta mutta jonka omistuksessa tila on ollut tätä

lyhyemmän ajan, ei ole voinut sopimusta tehdä, vaikka muut edellytykset siihen olisivat olemassa. Tästä syystä lain 2 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös tällainen maatilanomistaja voi tehdä tuotannonmuutossopimuksen.

Tuotannonmuutostiloilla on sallittua pitää rajoitetussa määrin sellaisia kotieläimiä, jotka eivät ole lisäämässä ylituotantoa. Myös nautakarjan pito on sallittua edellyttäen, että maitoa ei toimiteta myyntiin. Kun tarkoituksena on, että nautakarjaa pidetään ainoastaan naudanhantuotantoa varten, ehdotetaan lain 4 §:ää tältä osin tarkennettavaksi siten, että nautakarjan pito on sallittua ainoastaan lihantuotantotarkoituksiin. Tällä voidaan estää tilalla pidettävän nautakarjan myynti pitoeläimiksi, joista osa tulisi aikanaan maidontuotantoon.

Lain 4 a §:n mukainen vain kotieläintuotannosta luopumista koskeva sopimus edellyttää, että ne eläimet, joiden pito tilalla ei ole sallittua, on myytävä teuraiksi. Sopimuksen mukaan muiden muassa hevosia, nautakarjaa ja lampaita saa pitää enintään 1 eläinyksikön hehtaaria kohti. Käytännössä on esiintynyt tapauksia, jolloin myös tilalla olevaa hevos- ja lammaskantaa joudutaan vähentämään sopimuksen teon edellytysten täyttämiseksi. Koska hevoskasvatusta ja lammastaloutta toisaalta pyritään edistämään, olisi tarkoituksenmukaista, että näiden eläinten myynti voisi tapahtua myös pitoeläimiksi. Tästä syystä pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että teuraaksi myynti koskisi ainoastaan nautakarjaa, sikoja ja kanoja.

Järjestelmän tehostamiseksi ehdotetaan korvausten tasoa nostettavaksi. Laissa säädetään kuitenkin vain 4 a §:n mukaisen sopimuksen korvauksesta, joka on 20 % maitotalouden tulosta. Lain 8 §:ssä ehdotetaan tämä korvaus nostettavaksi 27 %:iin.

Lain 4 §:n mukaisen sopimuksen korvausten perusmäärän ja korvausprosentit sekä tuotannonmuutoskorvausten enimmäismäärät vahvistaa valtioneuvosto vuosittain 8 §:ssä tarkemmin määrätyn perustein. Tarkoituksena on, että annettaessa vuonna 1981 tätä koskeva valtioneuvoston päätös tullaan 4 §:n mukaisten sopimusten korvaustasoa korottamaan.

Eräissä tapauksissa sopimuksen tekijällä ei enää välittömästi ennen sopimuksen tekemistä ole ollut sellaista määrää eläimiä joka edellyttäisi saamaan korvausta kolmen edellisen vuoden keskimääräisen tulon perusteella. Kun täl-

laisissa tapauksissa tulo alennetaan kaikkien kolmen vuoden osalta vastaamaan supistunutta kotieläintaloutta, useat maatilan omistajat eivät ole voineet tehdä lainkaan sopimusta. Kun tilan eläinmäärää ei tämän mukaan voitaisi ennen sopimuksen tekemistä vähentää, ehdotetaan lain 9 §:ää muutettavaksi siten, että ratkaisevaa korvauksen kannalta olisi se eläinmäärä, joka tilalla on tuotannonmuutossopimusta haettaessa. Mikäli se johtaisi korvauksen perusteena olevan tulon määrän alentamiseen, alentaminen toteutettaisiin vain viimeiseltä tulon määräytymisvuodelta.

4. Ehdotuksen valtionaloudellinen vaikutus.

Tilan koko tuotantoa koskevien sopimusten mukainen korvausmäärä vuoden 1980 sopimusten osalta on noin 13 000 markkaa tilaa kohti ja tuotannosta poistettua lehmää kohti lasketuna noin 2 800 markkaa. Kotieläintuotannosta luopumista koskevien sopimusten mukainen korvaus on vastaavasti ollut tilaa kohti noin 6 200 markkaa ja lehmää kohti 1 450 markkaa. Kun ylituotannon vienti maitona maksaa valtiolle 5 000—6 000 markkaa lehmää ja vuotta kohti, on järjestelmä valtionalouden kannalta edullinen.

Ennen vuotta 1981 tehtyjen tuotannonmuutossopimusten korvauksiin arvioidaan tarvittavan vuonna 1981 noin 30 miljoonaa markkaa. Kun hallituksen tarkoituksena on korottaa näiden sopimusten korvaustasoa, nousee korvausten määrä noin 35 miljoonaa markkaan.

Vuoden 1981 tulo- ja menoarvioehdotuksessa ehdotetaan aikaisemmin tehtyjen ja vuonna 1981 tehtävien tuotannonmuutossopimusten korvauksia varten 40 miljoonaa markkaa. Kun aikaisemmilta vuosilta säästyy tuotannonmuutosjärjestelmään varattuja määrärahoja noin 25 miljoonaa markkaa, olisi uusia sopimuksia mahdollista tehdä 30 milj. markan korvausmäärää vastaavasti. Vuoden 1981 tulo- ja menoarvioehdotuksen perustelujen mukaisesti uusia sopimuksia tehtäisiin vuonna 1981 20 milj. markan korvausmäärää vastaavasti.

Hallituksen tarkoituksena on ryhtyä toimenpiteisiin, joilla maatalouden ylituotantoa voidaan supistaa niin, että maatalouden osuus ylituotannon markkinoinnista alenee vuonna 1981 220 miljoonaa markkaan. Tätä varten hallitus tulee vuoden 1980 lisämenoarviossa ehdottamaan tuotannonmuutosjärjestelmään 10 milj. markan lisäystä, mikä käytettäisiin vuonna 1981 tehtäviin sopimuksiin. Määrärahan lisäys merkitsisi, että uusia sopimuksia voitaisiin tehdä 20 milj. markan korvausmäärää vastaavasti. Vuoden 1981 aikana voitaisiin tuotannonmuutossopimuksia tehdä siten yhteensä 40 miljoonan markan korvausmäärää vastaavasti, mikä keskimääräisen korvaustason mukaan merkitsisi mahdollisuutta noin 3 000 sopimuksen tekemiseen. Näillä arvioidaan tuotannosta poistuvan noin 15 000 lypsylehmää, joista järjestelmän mukaisesti osa tulee jäämään tiloille naudanlihan tuotantoa varten.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maataloustuotannon ohjaamisesta 10 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (446/77) 1 §:n 1 momentti ja 2 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 28 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (1139/78), 4 §:n 2 momentti, 4 a §, 8 §:n 4 momentti, 9 §:n 2 momentti, näistä 4 §, 4 a § ja 8 § sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (909/79) seuraavasti:

1 §.

Maataloustuotannon tasapainottamiseksi voidaan maatalojen omistajien ja valtion kesken vuosina 1977—1982 valtion tulo- ja menoarvion rajoissa tehdä tuotannonmuutossopimuk-

sia, jotka oikeuttavat omistajan saamaan valtiolta tuotannonmuutostuotantoa, kun tilan maataloustuotantoa muutetaan tässä laissa säädetyllä tavalla.

2 §.

Edellytyksenä tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että maatilan omistaja tai hänen aviopuolisonsa on täyttänyt 55 vuotta tai, jos ainakin toinen heistä saa maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) nojalla työkyvyttömyyseläkettä, että jompikumpi heistä on täyttänyt 50 vuotta. Jos omistaja on naispuolinen leski, on edellytyksenä tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle, että hän on täyttänyt 45 vuotta. Sopimuksen tekemisen edellytyksenä on lisäksi, että omistaja tai hänen aviopuolisonsa on välittömästi ennen sopimuksen tekemistä kuluneiden kolmen vuoden ajan asunut vähintään kaksi hehtaaria peltoa käsittävällä maatilalla, että kolmen viimeisen vuoden kuluessa ei ole ollut voimassa asianomaista maatilaa koskevaa pellon käytön rajoittamisesta annetun lain (216/69) mukaista pellonvaraus sopimusta ja että maatilalla harjoitettu maataloustuotanto ei muutenkaan ole ollut niin vähäistä tai sen laatuista, ettei sopimuksen tekemisellä olisi maataloustuotannon tasapainottamisen kannalta riittävää vaikutusta. Edelleen on sopimuksen tekemisen edellytyksenä, ettei maatilan omistajan ja hänen aviopuolisonsa muusta kuin maatilataloudesta saamien tulojen voida katsoa tuntuvasti ja pysyväisluonteisesti ylittäneen määrää, jota voidaan pitää tavanomaisena maatilatalouden ulkopuolisena tulona asianomaista maatilaa vastaavilla tiloilla.

4 §.

Tämän pykälän mukainen tuotannonmuutossopimus tehdään maatilan koko peltoalaa koskevaksi. Sopimuksessa omistajan tulee sitoutua olemaan sinä viiden vuoden aikana, jota sopimus koskee, käyttämättä tai luovuttamatta maatilan peltoa tai maatilalla olevia rakennuksia maataloustuotantoon ja olemaan muutoinkin harjoittamatta maataloutta. Omistajalla ja hänen aviopuolisollaan on kuitenkin oikeus omaan lukuunsa

- 1) pitää hevosia, nautakarjaa lihantuotanto-tarkoituksiin, lampaita, vuohia, kaneja ja muuta siipikarjaa kuin kanoja;
- 2) pitää turkiseläimiä ja mehiläisiä;
- 3) harjoittaa porotaloutta;
- 4) tuottaa puutarha-, taimitarha- ja kasvi-tarhatuotteita, juurikasveja kuitenkin vain oman perheen tarvetta varten;

5) tuottaa perunaa oman perheen tarvetta varten; sekä

6) käyttää maatilan rakennuksia maataloustuotantoon sikäli kuin kysymyksessä on tilalla sallittu maataloustuotanto sekä viljankuivaamao muiden maatilojen tarpeisiin.

4 a §.

Tuotannonmuutossopimus voidaan tehdä myös siten, että maatilan omistaja sitoutuu sinä aikana, jota sopimus koskee, olemaan harjoittamatta tilalla kotieläintuotantoa tai luovuttamatta tilaansa tai siellä olevia rakennuksia mainittuun tarkoitukseen. Maatilan omistajalla ja hänen aviopuolisollaan on oikeus harjoittaa tilalla rajoituksetta kasvintuotantoa. Muilta osin sovelletaan tähän tuotannonmuutossopimukseen 4 §:n 2 momentin 1, 2, 3 ja 6 koh-tien sekä 4 momentin määräyksiä. Edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitettun tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että tilalta myytävät riautaeläimet, siat ja kanat myydään teuraiksi.

8 §.

Edellä 4 a §:ssä tarkoitettun tuotannonmuutossopimuksen vuotuisena tuotannonmuutoskorvauksena suoritetaan tuotannonmuutostilan omistajalle määrä, joka on 27 prosenttia 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vuotuisten maitotalouden tulojen määrästä. Tuotannonmuutoskorvauksen enimmäismäärä vahvistetaan valtioneuvoston päätöksellä. Edellytyksenä kyseisen tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vuotuisten maitotalouden tulojen määrä on vähintään valtioneuvoston vahvistaman määrän suuruinen.

9 §.

Maatilan vuotuisiksi maitotalouden tuloksi katsotaan maitotaloustuotteiden myynnistä, kotivoiin hinnanalennuskorvaus ja lypsylehmien luvun perusteella annettava korvaus mukaan lukien, kolmena 1 momentissa tarkoitettuna kalenterivuonna keskimäärin vuodessa saatu rahatulo ja maatilan sika- ja kanatalouden vuotuisiksi tuloksi katsotaan sika- ja kanataloudesta sanottuina kolmena vuonna keskimäärin vuodessa saatu rahatulo. Jos maatilalla ei kuiten-

kaan ole tuotannonmuutossopimusta haettaessa ollut lypsylehmiä, sikoja tai kanoja niin paljon, että niiden lukumäärä ilmeisesti edellyttäisi mainituin tavoin määrättävää vuotuista tuloa, on tulon määrää viimeiseltä tulon mää-

räytymisvuodelta alennettava supistunutta kotieläintaloutta vastaavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1981.

Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 1980.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Ministeri *Veikko Saarto*

Laki

maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maataloustuotannon ohjaamisesta 10 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (446/77) 1 §:n 1 momentti ja 2 §:n 1 momentti sellaisina kuin ne ovat 28 päivänä joulukuuta 1978 annetussa laissa (1139/78), 4 §:n 2 momentti, 4 a §, 8 §:n 4 momentti, 9 §:n 2 momentti, näistä 4 §, 4 a § ja 8 § sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (909/79) seuraavasti:

Voimassa oleva laki.

1 §.

Maataloustuotannon tasapainottamiseksi voidaan maatalojen omistajien ja valtion kesken vuosina 1977—1980 valtion tulo- ja menoarvion rajoissa tehdä tuotannonmuutossopimuksia, jotka oikeuttavat omistajan saamaan valtiolta tuotannonmuutoskorvausta, kun tilan maataloustuotantoa muutetaan tässä laissa säädetyllä tavalla.

2 §.

Edellytyksenä tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että maatalon omistaja tai hänen aviopuolisonsa on täyttänyt 55 vuotta tai, jos ainakin toinen heistä saa maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) nojalla työkyvyttömyyseläkettä, että jompikumpi heistä on täyttänyt 50 vuotta. Jos omistaja on naispuolinen leski, on edellytyksenä tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle, että hän on täyttänyt 45 vuotta. Sopimuksen tekemisen edellytyksenä on lisäksi, että omistaja tai hänen aviopuolisonsa on välittömästi ennen sopimuksen tekemistä kuluneiden kolmen vuoden ajan asunut vähintään kaksi hehtaaria peltoa käsittävällä *maatilallaan*, että kolmen viimeisen vuoden kuluessa ei ole ollut voimassa asianomaista maatilaa koskevaa pellon käytön rajoittamisesta annetun lain (216/69) mukaista pellonvaraussopimusta ja että maatilalla harjoitettu maataloustuotanto ei muutenkaan ole ollut niin vähäistä tai sen laatuista, ettei sopimuksen tekemisellä olisi maataloustuotannon tasapainottamisen kannalta riittävää vaikutusta. Edelleen on sopimuksen tekemisen edellytyksenä, ettei maatalon omistajan ja hänen aviopuolisonsa muusta kuin maatilataloudesta

Ehdotus

1 §.

Maataloustuotannon tasapainottamiseksi voidaan maatalojen omistajien ja valtion kesken vuosina 1977—1982 valtion tulo- ja menoarvion rajoissa tehdä tuotannonmuutossopimuksia, jotka oikeuttavat omistajan saamaan valtiolta tuotannonmuutoskorvausta, kun tilan maataloustuotantoa muutetaan tässä laissa säädetyllä tavalla.

2 §.

Edellytyksenä tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että maatalon omistaja tai hänen aviopuolisonsa on täyttänyt 55 vuotta tai, jos ainakin toinen heistä saa maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) nojalla työkyvyttömyyseläkettä, että jompikumpi heistä on täyttänyt 50 vuotta. Jos omistaja on naispuolinen leski, on edellytyksenä tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle, että hän on täyttänyt 45 vuotta. Sopimuksen tekemisen edellytyksenä on lisäksi, että omistaja tai hänen aviopuolisonsa on välittömästi ennen sopimuksen tekemistä kuluneiden kolmen vuoden ajan asunut vähintään kaksi hehtaaria peltoa käsittävällä *maatilalla*, että kolmen viimeisen vuoden kuluessa ei ole ollut voimassa asianomaista maatilaa koskevaa pellon käytön rajoittamisesta annetun lain (216/69) mukaista pellonvaraussopimusta ja että maatilalla harjoitettu maataloustuotanto ei muutenkaan ole ollut niin vähäistä tai sen laatuista, ettei sopimuksen tekemisellä olisi maataloustuotannon tasapainottamisen kannalta riittävää vaikutusta. Edelleen on sopimuksen tekemisen edellytyksenä, ettei maatalon omistajan ja hänen aviopuolisonsa muusta kuin maatilataloudesta

Voimassa oleva laki.

saamien tulojen voida katsoa tuntuvasti ja pysyväisluonteisesti ylittäneen määrää, jota voidaan pitää tavanomaisena maatilatalouden ulkopuolisena tulona asianomaista maatilaa vastaavilla tiloilla.

4 §.

Tämän pykälän mukainen tuotannonmuutosopimus tehdään maatilan koko peltoalaa koskevaksi. Sopimuksessa omistajan tulee sitoutua olemaan sinä viiden vuoden aikana, jota sopimus koskee, käyttämättä tai luovuttamatta maatilan peltoa tai maatilalla olevia rakennuksia maataloustuotantoon ja olemaan muutoinkin harjoittamatta maataloutta. Omistajalla ja hänen aviopuolisolla on kuitenkin oikeus omaan lukuunsa

1) pitää hevosia, nautakarjaa, lampaista, vuohia, kaneja ja muuta siipikarjaa kuin kanoja;

2) pitää turkiseläimiä ja mehiläisiä;

3) harjoittaa porotaloutta;

4) tuottaa puutarha-, taimitarha- ja kasvi-
tarhatuotteita, juurikasveja kuitenkin vain oman perheen tarvetta varten;

5) tuottaa perunaa oman perheen tarvetta varten; sekä

6) käyttää maatilan rakennuksia maataloustuotantoon sikäli kuin kysymyksessä on tilalla sallittu maataloustuotanto sekä viljankuivaamaa muiden maatilojen tarpeisiin.

4 a §.

Tuotannonmuutosopimus voidaan tehdä myös siten, että maatilan omistaja sitoutuu sinä aikana, jota sopimus koskee, olemaan harjoittamatta tilalla kotieläintuotantoa tai luovuttamatta tilaansa tai siellä olevia rakennuksia mainittuun tarkoitukseen. Maatilan omistajalla ja hänen aviopuolisolla on oikeus harjoittaa tilalla rajoituksetta kasvintuotantoa. Muilta osin sovelletaan tähän tuotannonmuutosopimukseen 4 §:n 2 momentin 1, 2, 3 ja 6 kohtien sekä 4 momentin määräyksiä. Edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitettujen tuotannonmuutosopimuksen tekemiselle on, että tilalta myytävät eläimet myydään teuraiksi.

Ehdotus

saamien tulojen voida katsoa tuntuvasti ja pysyväisluonteisesti ylittäneen määrää, jota voidaan pitää tavanomaisena maatilatalouden ulkopuolisena tulona asianomaista maatilaa vastaavilla tiloilla.

4 §.

Tämän pykälän mukainen tuotannonmuutosopimus tehdään maatilan koko peltoalaa koskevaksi. Sopimuksessa omistajan tulee sitoutua olemaan sinä viiden vuoden aikana, jota sopimus koskee, käyttämättä tai luovuttamatta maatilan peltoa tai maatilalla olevia rakennuksia maataloustuotantoon ja olemaan muutoinkin harjoittamatta maataloutta. Omistajalla ja hänen aviopuolisolla on kuitenkin oikeus omaan lukuunsa

1) pitää hevosia, nautakarjaa *libantuotantotarkoituksiin*, lampaista, vuohia, kaneja ja muuta siipikarjaa kuin kanoja;

2) pitää turkiseläimiä ja mehiläisiä;

3) harjoittaa porotaloutta;

4) tuottaa puutarha-, taimitarha- ja kasvi-
tarhatuotteita, juurikasveja kuitenkin vain oman perheen tarvetta varten;

5) tuottaa perunaa oman perheen tarvetta varten; sekä

6) käyttää maatilan rakennuksia maataloustuotantoon sikäli kuin kysymyksessä on tilalla sallittu maataloustuotanto sekä viljankuivaamaa muiden maatilojen tarpeisiin.

4 a §.

Tuotannonmuutosopimus voidaan tehdä myös siten, että maatilan omistaja sitoutuu sinä aikana, jota sopimus koskee, olemaan harjoittamatta tilalla kotieläintuotantoa tai luovuttamatta tilaansa tai siellä olevia rakennuksia mainittuun tarkoitukseen. Maatilan omistajalla ja hänen aviopuolisolla on oikeus harjoittaa tilalla rajoituksetta kasvintuotantoa. Muilta osin sovelletaan tähän tuotannonmuutosopimukseen 4 §:n 2 momentin 1, 2, 3 ja 6 kohtien sekä 4 momentin määräyksiä. Edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitettujen tuotannonmuutosopimuksen tekemiselle on, että tilalta myytävät *nautaeläimet, siat ja kanat* myydään teuraiksi.

Voimassa oleva laki.

Ehdotus

8 §.

Edellä 4 a §:ssä tarkoitetun tuotannonmuutossopimuksen vuotuisena tuotannonmuutoskorvauksena suoritetaan tuotannonmuutostilan omistajalle määrä, joka on 20 prosenttia 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vuotuisten maitotalouden tulojen määrästä. Tuotannonmuutoskorvauksen enimmäismäärä vahvistetaan valtioneuvoston päätöksellä. Edellytyksenä kyseisen tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vuotuisten maitotalouden tulojen määrä on vähintään valtioneuvoston vahvistaman määrän suuruinen.

9 §.

Maatilan vuotuiseksi maitotalouden tuloksi katsotaan maitotaloustuotteiden myynnistä, kotivoin hinnanalennuskorvaus ja lypsylehmien luvun perusteella annettava korvaus mukaan lukien, kolmena 1 momentissa tarkoitettuna kalenterivuonna keskimäärin vuodessa saatu rahatulo ja maatilan sika- ja kanatalouden vuotuisiksi tuloksi katsotaan sika- ja kanataloudesta sanottuina kolmena vuonna keskimäärin vuodessa saatu rahatulo. Jos maatilalla ei kuitenkaan ole enää välittömästi ennen tuotannonmuutossopimuksen tekemistä ollut lypsylehmiä, sikoja tai kanoja niin paljon, että niiden lukumäärä ilmeisesti edellyttäisi mainituin tavoin määrättävää vuotuista tuloa, on tulon määrää alennettava supistunutta kotieläintaloutta vastaavaksi.

8 §.

Edellä 4 a §:ssä tarkoitetun tuotannonmuutossopimuksen vuotuisena tuotannonmuutoskorvauksena suoritetaan tuotannonmuutostilan omistajalle määrä, joka on 27 prosenttia 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vuotuisten maitotalouden tulojen määrästä. Tuotannonmuutoskorvauksen enimmäismäärä vahvistetaan valtioneuvoston päätöksellä. Edellytyksenä kyseisen tuotannonmuutossopimuksen tekemiselle on, että 9 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vuotuisten maitotalouden tulojen määrä on vähintään valtioneuvoston vahvistaman määrän suuruinen.

9 §.

Maatilan vuotuiseksi maitotalouden tuloksi katsotaan maitotaloustuotteiden myynnistä, kotivoin hinnanalennuskorvaus ja lypsylehmien luvun perusteella annettava korvaus mukaan lukien, kolmena 1 momentissa tarkoitettuna kalenterivuonna keskimäärin vuodessa saatu rahatulo ja maatilan sika- ja kanatalouden vuotuisiksi tuloksi katsotaan sika- ja kanataloudesta sanottuina kolmena vuonna keskimäärin vuodessa saatu rahatulo. Jos maatilalla ei kuitenkaan ole tuotannonmuutossopimusta haettaessa ollut lypsylehmiä, sikoja tai kanoja niin paljon, että niiden lukumäärä ilmeisesti edellyttäisi mainituin tavoin määrättävää vuotuista tuloa, on tulon määrää viimeiseltä tulon määrätymisvuodelta alennettava supistunutta kotieläintaloutta vastaavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1981.